

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

24. april 2014

Forslag til Europa-Parlaments og Rådets forordning om tovbaneanlæg, KOM (2014) 187

Dette notat oversendes ligeledes til Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg.

1. Resumé

Kommissionen har den 27. marts, 2014 fremsat et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tovbaneanlæg. Forslaget skal erstatte direktiv 2000/9/EF om tovbaneanlæg til personbefordring og har til formål at foretage en tilpasning af kravene til tovbaneanlæg til de nye retlige rammer i "varepakken", som blev vedtaget i 2008, og navnlig til afgørelse nr. 768/2008/EF om fælles rammer for markedsføring af produkter.

Hensigten er at sikre et højere sikkerhedsniveau og opnå lige konkurrencevilkår for erhvervsdrivende inden for tovbaneanlæg samt at afhjælpe nogle af de vanskeligheder, der har været forbundet med anvendelsen af direktiv 2000/9/EF, herunder præcisering af anvendelsesområdet og ensretning af overensstemmelsesvurdering.

Europa-Parlamentets holdning til forslaget foreligger endnu ikke.

Forslaget vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen har den 28. marts 2014 fremsendt et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tovbaneanlæg til Rådet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at foretage en tilpasning af kravene til tovbaneanlæg til ”varepakken”, som blev vedtaget i 2008, og navnlig til afgørelse nr. 768/2008/EF om fælles rammer for markedsføring af produkter.

Afgørelsen har ikke direkte juridisk virkning, men fungerer som en værktøjskasse i relation til udarbejdelse af ny lovgivning og revision af eksisterende EU-lovgivning. Afgørelsen indeholder en række centrale definitioner og bestemmelser om generelle forpligtelser for de erhvervsdrivende (dvs. fabrikanten, fabrikantens bemyndigede repræsentant, importør og distributør), krav til produktets sporbarhed (identifikation af produktet/den erhvervsdrivende), krav til indhold i fabrikantens overensstemmelseserklæring, der ledsager produktet, krav til anbringelse af CE-mærkningen, detaljerede krav til bemyndigede organer mv., samt beskrivelse af moduler for vurderingen af overensstemmelsen mellem produktet og direktivets væsentlige sikkerheds- og sundhedskrav.

Forslaget har endvidere til formål at forbedre den praktiske anvendelse af direktiv 2000/9/EF og derved skabe større retssikkerhed og en bedre specificering af de erhvervsdrivendes forpligtelser. Erfaringerne ved anvendelse af direktiv 2000/9/EF har vist, at der har været forskellige holdninger til anvendelsesområdet samt forskellige fortolkninger og anvendelse af overensstemmelsesvurdering. Disse vanskeligheder vurderes at have ført til retsikkerhed og ulig konkurrenceforhold på det indre marked. Kommissionen vil derfor med nærværende forslag skabe større juridisk klarhed om anvendelsesområdet og ensretning af overensstemmelsesvurdering af delsystemer og sikkerhedskomponenter. Det er samtidig et led i at opnå Kommissionens mål om at forenkle EU-lovgivningen.

Den følgende gennemgang fokuserer på ændringer af anvendelsesområdet og overensstemmelsesvurdering ift. direktiv 2000/9/EF samt ændringer, som tilpasninger af forslaget til forordning som afgørelse 768/2008/EF medfører.

Almindelige bestemmelser

Sprogbrugen i afgørelsens bestemmelser er i stor udstrækning bibeholdt i forslaget.

Forslaget præciserer og ajourfører det nuværende anvendelsesområde og undtagelser.

I forslaget indføres en række yderligere definitioner dels for at præcisere og ajourføre definitioner dels for at skabe overensstemmelse med afgørelse 768/2008 for at skabe en ensartet forståelse af de centrale begreber.

Det foreslås at tilpasse eller indsætte følgende definitioner i direktivet: Tovbaneanlæg, delsystem, infrastruktur, svævebane, slæbelift, skinnebundne tovbåner, gøre tilgængelig på markedet, bringe i omsætning, ibrugtagning, fabrikant, bemyndiget repræsentant, importør, distributør, erhvervsdrivende, teknisk specifikation, harmoniseret standard, akkreditering, nationalt akkre-

diteringsorgan, overensstemmelsesvurdering, overensstemmelsesvurderingsorgan, tilbagekaldelse, tilbagetrækning, CE-mærkning og unionens harmoniseringslovgivning.

Erhvervsdrivendes forpligtelser

Denne del af forslaget indebærer ændringer som følge af tilpasning til afgørelse 768/2008/EF

Fabrikantens forpligtelser

Fabrikanter forpligtes til at levere den påkrævede tekniske dokumentation til at sikre produktets overensstemmelse med de væsentlige krav i direktivet samt at opbevare overensstemmelseserklæringen tredive år efter, produktet er gjort tilgængeligt på markedet. Fabrikanten skal desuden sikre, at produktet kan spores, og at fabrikanten kan identificeres gennem et varemærke eller navn samt adresse. Derudover skal fabrikanten levere en forståelig brugsanvisning på det påkrævede sprog. Hvis fabrikanten har mistanke om, at et produkt ikke er i overensstemmelse med denne forordning, skal han træffe nødvendige foranstaltninger for at rette op på det og orientere de kompetente nationale myndigheder, såfremt produktet udgør en risiko.

Bemyndigede repræsentanter

Fabrikanten kan udpege en bemyndiget repræsentant, der i givet fald skal kunne levere den dokumentation og information, som er nødvendig for at konstatere produktets overensstemmelse med lovgivningen. Det er dog fortsat fabrikantens opgave at sikre, at produkterne overholder de væsentlige krav.

Importørens forpligtelser

Importørens forpligtelser er med undtagelse af selve overensstemmelsesvurderingsproceduren meget lig den, der gælder for fabrikanten. Importøren skal sikre sig, at fabrikanten har gennemført overensstemmelsesvurderingen og har udarbejdet den nødvendige dokumentation, herunder CE-mærkning. I det tilfælde, at produktet udgør en risiko, skal importøren underrette fabrikanten samt markedsovervågningsmyndighederne. Derudover skal importøren sikre, at kontaktoplysninger fremgår af produktet, og at der udføres stikprøvekontrol af produktet, når det er nødvendigt. Hvis importøren bringer produktet i omsætning under sit eget navn, tilfalder der importøren de samme forpligtelser som for fabrikanten.

Distributørens forpligtelser

Distributøren er ikke direkte ansvarlig for produktets overensstemmelse med lovgivningen. Distributøren skal dog kontrollere, at produktet er ledsaget af den krævede dokumentation og sikkerhedsinformation. Såfremt distributøren forårsager en ændring af produktet som følge af fx opbevaring eller transport, er det distributørens ansvar at sikre, at produktet er i overensstemmelse med kravene. Distributøren har tillige en forpligtelse til at foretage de nødvendige foranstaltninger, hvis risici ved produktet opdages, og til at samarbejde med de relevante myndigheder.

Tilfælde, hvor fabrikantens forpligtigelser finder anvendelse for importører og distributører

Hvis importør eller distributør bringer produktet i omsætning under sit eget navn, tilfalder der importøren og distributøren de samme forpligtigelser som for fabrikanten.

Identifikation af erhvervsdrivende

Forslaget forpligter erhvervsdrivende til inden for en nærmere bestemt periode at kunne identificere a) enhver erhvervsdrivende, som har leveret dem et produkt, og b) enhver erhvervsdrivende, som de har leveret et produkt til.

Delsystemers og sikkerhedskomponenters overensstemmelse

Denne del af forslaget indebærer ændringer som følge af tilpasning til afgørelse 768/2008/EF og samtidig er det en præcisering i forhold til direktiv 2000/9/EF med henblik på at opnå ensartethed i overensstemmelsesvurdering.

Overensstemmelsesvurdering

I forslaget indføres afgørelsens bestemmelser om overensstemmelsesvurderingsprocedurer. De hidtidige overensstemmelsesvurderingsprocedurer ændres ikke i substansen, men opdateres blot i forhold til afgørelsens moduler. Forslaget indeholder desuden bestemmelser om udarbejdelse af en overensstemmelseserklæring fsva. delsystemer. Overensstemmelseserklæringen skal indeholde de relevante elementer, som specificeret i direktivet.

De overordnede bestemmelser for så vidt angår CE-mærkning fremgår af forordning 765/2008/EF om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter, som har direkte virkning i medlemsstaterne. Som følge af afgørelsen foreslås der indført tilsvarende regler om, hvordan CE-mærkning skal anbringes. CE-mærkning skal være synlig, let læselig og ikke kunne slettes, ligesom det skal anbringes, før produktet bringes i omsætning.

Notifikation af overensstemmelsesvurderingsorganer

Direktivets bestemmelser om bemyndigede organer, også kaldt overensstemmelsesvurderingsorganer, præciseres i overensstemmelse med afgørelse 768/2008/EF, herunder præciseres det, hvem der kan udpege dem, og hvilke kriterier de skal leve op til.

Medlemsstaterne forpligtes til at udpege en bemyndigende myndighed, som vil være ansvarlig for vurdering, notifikation og senere overvågning af de bemyndigede organer, også kaldet overensstemmelsesvurderingsorganer. Bemyndigelsen af disse organer skal desuden meddeles Kommissionen og de øvrige medlemsstater. Der må ikke være interessekonflikter mellem den bemyndigende myndighed og de bemyndigede organer.

De bemyndigede organer skal være et tredjepartsorgan og uafhængigt af den organisation eller det produkt, det vurderer. Organets medarbejdere må bl.a. ikke udøve et erhverv eller andre aktiviteter, der har relation til de produkter, som vurderes. Hvis et bemyndiget organ benytter sig af underentreprise eller anvender en dattervirksomhed, skal det sikre sig, at den pågældende virksomhed lever op til de samme krav, som stilles til det bemyndigede organ. Organet er fortsat ansvarligt for alle de opgaver, der udføres.

Der fastsættes desuden en række kriterier for ansøgnings- og notifikationsprocedurer. Ansøgning om notifikation afhænger overordnet af, om et overensstemmelsesvurderingsorgan er akkrediteret eller ej. Hvis der foreligger akkreditering, skal ansøgningen om notifikation ledsages af denne. Hvis organet ikke er akkrediteret, vil det være nødvendigt at levere anden dokumentation, der er nødvendig for at kontrollere, om kravene til organet er opfyldt. Hvis notifikationen er baseret på et akkrediteringscertifikat, kan det pågældende organ udføre aktiviteter som bemyndiget organ efter to uger, såfremt der ikke gøres indsigelser. Tidsperioden er derimod to måneder, hvis notifikationen ikke er baseret på et akkrediteringscertifikat.

Forslaget fastlægger regler om ændringer af notifikationer, som sker på baggrund af, at et bemyndiget organ ikke opfylder sine forpligtelser. Det er den bemyndigende myndighed, som foretager vurderingen og underretter Kommissionen og de øvrige medlemsstater, hvis der sker ændringer. Kommissionen forpligtes desuden til at undersøge alle sager, hvor et bemyndiget organs kompetence betvivles, og om nødvendigt anmode den bemyndigende myndighed om at træffe de fornødne foranstaltninger.

De bemyndigede organer forpligtes til at underrette den bemyndigende myndighed om bl.a. tilfælde, hvor udstedelse af en attest er blevet nægtet eller, hvor der er sket ændringer i notifikationen og forhold, der har indflydelse på omfanget af og betingelserne for notifikationen.

Overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser

Der indføres generelle overgangsbestemmelser, der fastslår, at produkter, som er gjort tilgængelige inden den foreslåede implementeringsfrist, og som er i overensstemmelse med de tidligere krav, fortsat skal anses for lovlige, samt at overensstemmescertifikater, der er udstedt i henhold til de tidligere krav, fortsat skal anses for gyldige.

Det foreslås, at forordningen træder i kraft tyve dage efter offentliggørelsen i Den Europæiske tidende og anvendes to år efter ikrafttræden. Samtidig ophæves direktiv 2000/9/EF.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i henhold til TEUF art. 294. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-

Parlamentet. Forslaget vil blive behandlet af Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO).

5. Nærhedsprincippet

Der er tale om forenkling, præcisering og en teknisk tilpasning til allerede gældende fællesskabsregulering og den foreslåede tilpasning gennemføres på EU-niveau. Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Direktiv 2000/9/EF er implementeret i dansk lovgivning ved:

- Bekendtgørelse nr. 686 af 10. juni 2013 om indretning m.v. af tovbaneanlæg til personbefordring, der erstatter bekendtgørelse nr. 177 af 14. marts 2002 om tovbaneanlæg til personbefordring.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for ændring af lov nr. 155 af 20. februar 2013 om indretning m.v. af visse produkter, og af den relevante bekendtgørelse, der implementerer direktiv 2000/9/EF, jf. ovenfor.

Det vurderes, at forslaget ikke har statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at forslaget ikke vil få betydelige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Det bemærkes, at tovbaneanlæg er et meget lille nicheområde i Danmark, som pt. kun omfatter få personlifte ved skibakker.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget indeholder ikke nye administrative konsekvenser for det danske erhvervsliv. Der foretages derimod en række lovgivningsmæssige præciseringer, som gør det mere overskueligt for erhvervslivet at danne overblik over de gældende regler for etablering og anvendelse af tovbaner til personbefordring.

Det er således forventningen, at forslaget vil medvirke til administrative lettelser for erhvervslivet, idet tilpasningen af diverse direktiver til afgørelse 768/2008/EF vil sikre en ensretning af bl.a. definitioner og forpligtelser. Dette vil gøre det lettere for virksomhederne at følge reglerne, navnlig hvis deres produkter skal opfylde kravene i flere regelsæt, og myndighedernes

håndhævelse af reglerne vil blive mere ensartet og dermed mindre bebyrdende.

10. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål samt Dansk Handicapforbund med frist den 30. april 2014.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er en forventning om, at flertallet af medlemsstater generelt støtter forslaget.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at der sker en præcisering af anvendelsesområdet og ensretning af overensstemmelsesvurderingen, da dette skaber forenkling og forbedret konkurrenceforhold i det indre marked.

Regeringen er generelt positivt indstillet over for initiativer, der kan styrke det indre markedes funktionsmåde, da det indre marked har en afgørende betydning for vækst og velfærd i EU.

I forbindelse med vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 768/2008/EF om fælles rammer for markedsføring af produkter anerkendte man fra dansk side, at afgørelsen ville være med til at skabe større gennemsigtighed samt et mere entydigt og forenklet regelgrundlag til gavn for virksomhedernes konkurrenceevne og beskyttelse af forbrugerne. Regeringen støtter derfor introduktionen af harmoniserede definitioner og procedurer for fællesskabslovgivningen på produktområdet.

Regeringen lægger vægt på at få bestemmelserne i afgørelse 768/2008/EF implementeret i den relevante sektorlovgivning. En konsistent og sammenhængende lovgivning er ikke kun i overensstemmelse med EU's strategi for bedre regulering, men vil også gøre det lettere for virksomhederne at forholde sig til lovgivningen – navnlig i de tilfælde, hvor deres produkter skal overholde bestemmelserne i mere end et direktiv. Forpligtelserne for de økonomiske operatører og for produktoverensstemmelsen vil også skabe et mere sikkert indre marked for forbrugere, arbejdstagere og formuegoder.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.